

SCHOLENGEMEENSCHAP

Scholen met de Bijbel

IPCO · NaPCO VZW

Begeleidingsplan 2018 - 2021

van de pedagogische begeleidingsdienst

NaPCO

Vzw NaPCO
Lakenmakersstraat 158
2800 Mechelen
E: nele.boelens@ipco.be

Ondernemingsnummer 877.371.829

BEGELEIDINGSPLAN 2018 - 2021

VAN DE PEDAGOGISCHE BEGELEIDINGSDIENST NAPCO

1. Inleiding

Met dit begeleidingsplan willen we de werking van NaPCO schetsen voor de komende drie schooljaren namelijk 2018 – 2021.

We bieden pedagogische ondersteuning aan vanuit de decretale opdrachten, gekoppeld aan de noden/vragen van onze scholen en rekening houdend met onze context (jonge begeleidingsdienst, slechts een beperkt aantal uren, een SG Vlaanderen breed) en onze input (elke school heeft een vrij specifieke leerlingenpopulatie).

2. Missie en visie van IPCO

De Pedagogische begeleidingsdienst NaPCO werkt ten dienste van de koepel IPCO. Vanuit de missie en visie van de Scholen met de Bijbel kleurt de PBD NaPCO de decretale opdrachten in. Die missie en visie zijn de bron van onze visie op begeleiding en van de doelen van PBD NaPCO. Voor de concrete missie en visie verwijzen we naar het afzonderlijke document 'missie en visie pedagogische begeleidingsdienst NaPCO'.

3. Decretale opdrachten

Het art. 15 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, d.d. 8 mei 2009, formuleert de decretale opdrachten van de pedagogische begeleidingsdiensten.

Art. 15.

§ 1. De pedagogische begeleidingsdiensten hebben volgende opdrachten :

1° de onderwijsinstellingen in kwestie ondersteunen bij de realisatie van hun eigen pedagogisch of agogisch project en de CLB's in kwestie ondersteunen bij de realisatie van hun eigen missie en hun eigen begeleidingsproject;

Het bewaken van en het ondersteunen bij het realiseren van het eigen pedagogisch project is een voortdurend aandachtspunt. Het aftoetsen van alle onderwijsopdrachten en innovaties aan het pedagogisch project, zijn hier onlosmakelijk mee verbonden. De afgelopen jaren hebben we dan ook een grote inspanning geleverd om een pedagogisch project en leerplan Godsdienst te schrijven . Het proces van implementatie heeft zijn aanvang reeds gekend en zal verder ondersteund worden door de pedagogische begeleidingsdienst.

2° de onderwijsinstellingen en de CLB's in kwestie ondersteunen bij het bevorderen van hun onderwijskwaliteit, respectievelijk de kwaliteit van hun leerlingenbegeleiding en bij hun ontwikkeling tot professionele lerende organisatie door :

a) netwerkvorming te bevorderen en netwerken te ondersteunen;

b) leidinggevenden te ondersteunen of te vormen;

c) [de beroepsbekwaamheid van de personeelsleden te ondersteunen binnen een school of centrum en instelling overstijgend met bijzondere aandacht voor beginnende personeelsleden, personeelsleden met specifieke opdrachten. Daarnaast dient prioritair aandacht besteed te worden aan de competenties in het kader van het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;]

d) het beleidsvoerend vermogen van instellingen te versterken;

e) de kwaliteitszorg van instellingen te ondersteunen;

Bijzondere aandacht voor de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding wordt gerealiseerd vanuit een gemeenschappelijk zorgbeleid voor alle scholen die bij ons aangesloten zijn. De link met het nieuwe referentiekader onderwijskwaliteit en het toezichtkader zijn hier onderdeel van. De scholen worden hierin ondersteund via de directeur en de zorgcoördinator. Tijdens personeelsvergaderingen en conferentiedagen worden de leerkrachten bereikt. Op vraag kan de pedagogisch begeleider ingeschakeld worden voor de coaching en de individuele ondersteuning van een personeelslid. Aanvullend hierop worden de beginnende leerkrachten tijdens de eerste twee jaren van hun loopbaan meegenomen in een traject van aanvangsbegeleiding, met bijzondere aandacht voor de identiteitsgebonden materies. De leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden ondersteund door de competentiebegeleider en taalondersteuner. De pedagogische begeleidingsdienst ziet toe op een regelmatig intern kwaliteitsonderzoek van elke school met als doel het beleidsvoerend vermogen te versterken. Elke directeur mag ondersteuning verwachten bij het uitwerken van een actieplan.

Voor de ondersteuning bij de bevordering van de onderwijskwaliteit buiten de specifiek identiteitsgebonden materies, kunnen we via een samenwerkingsovereenkomst met Katholiek Onderwijs Vlaanderen gebruik maken van hun totale dienstverlening. De pedagogische begeleidingsdienst NaPCO fungeert hier als tussenpersoon en identiteitsbewaker.

3° op verzoek van het bestuur van de instelling de instelling ondersteunen en begeleiden bij de uitwerking van de aangegeven actiepunten na een doorlichting;

Het ondersteunen en begeleiden na een doorlichting richt zich op alle identiteitsgebonden onderwerpen en op de zorgwerking. In samenwerking met Katholiek Onderwijs Vlaanderen is het mogelijk om een degelijke ondersteuning te bieden op alle andere vlakken waarbij de pedagogische begeleidingsdienst NaPCO een makelaarsfunctie en een proces begeleidende functie opneemt.

4° onderwijsinnovaties aanreiken, stimuleren en ondersteunen;

Deelname aan een maandelijks overleg bij de Kleine Onderwijsverstrekkers biedt de mogelijkheid om op de hoogte te blijven van alle onderwijsinnovaties. Deze worden verder ondersteund naar onze scholen vanuit de maandelijks directeursvergaderingen en de trimestriële zorgdagen.

5° aanbodgerichte nascholingsactiviteiten aanreiken en aansturen met inbegrip van de nascholing van directies;

Het beperkt aantal uren en middelen laat niet toe om een compleet aanbod van nascholingsactiviteiten aan te bieden. De samenwerkingsovereenkomst met Katholiek Onderwijs Vlaanderen geeft hier echter een antwoord op. Deze samenwerking is tevens een enorme verrijking voor onze eigen begeleidingsdienst en stelt ons in staat om een veel ruimer antwoord te geven op de vragen die naar ons toe komen vanuit de schoolteams en klasvloer. NaPCO beperkt zich tot het antwoord bieden op de identiteitsgebonden thema's.

6° met verscheidene onderwijsactoren op verschillende niveaus overleggen over onderwijskwaliteit en de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding;

Vanuit het samenwerkingsverband van de Kleine Onderwijsverstrekkers en het structureel overleg van de pedagogische begeleidingsdiensten nemen we deel aan het overleg over onderwijskwaliteit en de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding met de verschillende onderwijsactoren. Dit geeft de mogelijkheid om onze eigen werking hieraan af te toetsen en bij te sturen.

7° participeren aan de aansturing of opvolging van ondersteuningsinitiatieven georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse Regering die als doelstelling het ondersteunen van instellingen, leerkrachten of begeleiders hebben.

Het participeren aan ondersteuningsinitiatieven georganiseerd en gesubsidieerd door de Vlaamse Regering met als doel het ondersteunen van onderwijsinstellingen, leerkrachten of begeleiders wordt per initiatief afgetoetst aan de haalbaarheid van onze kleine organisatie en aan de mogelijke koppeling met onze eigen identiteit.

§ 2. Iedere pedagogische begeleidingsdienst stelt driejaarlijks een begeleidingsplan op voor de volgende drie schooljaren. De pedagogische begeleidingsdienst deelt dat begeleidingsplan mee aan de instellingen en aan de Vlaamse Regering.

Jaarlijks rapporteren de pedagogische begeleidingsdiensten aan de Vlaamse Regering over de activiteiten van het vorige schooljaar, met inbegrip van een financiële verantwoording over de ontvangen werkingsmiddelen.

§ 3. Iedere pedagogische begeleidingsdienst stelt een werkingscode op en maakt die bekend bij de instellingen en hun personeelsleden.

Voor werkingscode van de pedagogische begeleidingsdienst wordt verwezen naar het document 'Werkingscode pedagogische begeleidingsdienst NaPCO'

§ 4. Elke pedagogische begeleidingsdienst onderzoekt en bewaakt op systematische wijze haar eigen kwaliteit. De pedagogische begeleidingsdienst kiest zelf de wijze waarop zij dit doet.

Het is onze ambitie om de kwaliteit van onze begeleidingsdienst verder te verbeteren door middel van de gegevens die komen uit intern en extern kwaliteitsonderzoek en de aanbevelingen van de commissie 'Monard' dd mei 2018.

Thema's in de focus

Om de drie jaar worden, in overleg met alle betrokkenen, onze prioriteiten geformuleerd op basis van de decretale opdrachten. Naast de gekozen thema's in de focus blijft er aandacht voor het verderzetten van wat goed loopt.

De komende drie schooljaren willen we vooral inzoomen op

1° de onderwijsinstellingen in kwestie ondersteunen bij de realisatie van hun eigen pedagogisch of agogisch project en de CLB's in kwestie ondersteunen bij de realisatie van hun eigen missie en hun eigen begeleidingsproject;

Ons eigen pedagogisch project dient als basisvisie voor geïntegreerd werken, de leerplannen en leergebiedoverschrijdend werken. Vanuit deze visie stellen we de klaspraktijk centraal gekoppeld aan onze eigen identiteit.

De implementatie en realisatie van ons pedagogisch project loopt parallel met de implementatie en realisatie van ons identiteitsgebonden leerplan Godsdienst en het leerplan ZiLL. Concreet plannen we in de komende schooljaren een '3 sporen – implementatie' (pedagogisch project – leerplan Godsdienst – leerplan ZiLL). Deze implementatie loopt parallel, kruist elkaar of loopt samen afhankelijk van de plaats in het proces en de verwevenheid met elkaar.

Hierbij stellen we een aantal kwaliteitsverwachtingen vanuit het referentiekader onderwijskwaliteit in de focus:

D1 Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.

Op de School met de Bijbel hebben we oog voor de uniciteit van elk kind en zijn we gericht op de gehele ontplooiing van het kind. We streven daarom naar een veelzijdige en veelkleurige aanpak op onderwijs. principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

De basisopdracht van het onderwijs is de optimale persoonlijkheidsontwikkeling van alle lerenden en hun kritisch-creatieve integratie in een dynamische samenleving, uitgaande van de pedagogische missie van elke school. Vlaamse onderwijsraad, 2015

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- de volledige breedte van de persoonsvorming op te nemen in hun curriculum;
- de verschillende ontwikkelingsdomeinen evenwichtig te benaderen;
- actief kansen te creëren om de leerlingen competenties te laten ontwikkelen in situaties die voor hen betekenisvol en realistisch zijn;
- met het curriculum aan te sluiten bij relevante vragen uit de samenleving.

D2 Het schoolteam hanteert doelen die sporen met het gevalideerd doelenkader en zorgt voor samenhang tussen de doelen.

De School met de Bijbel bereidt de kinderen degelijk voor op het voortgezet onderwijs, rekening houdend met de vooropgestelde ontwikkelingsdoelen en eindtermen. principe uit het pedagogisch project

'Scholen met de Bijbel', 2017

Een minimaal kwaliteitsniveau wordt gewaarborgd door decretaal vastgelegde ontwikkelingsdoelen en eindtermen. De veelheid aan na te streven doelen in het onderwijs noodzaakt tot een weloverwogen onderlinge samenhang van de doelen. Zowel een horizontale (in vakken of leergebieden) als verticale (in leerjaren) samenhang wordt benadrukt.

Horizontale samenhang houdt onder meer in dat men vanuit één situatie werkt aan leerdoelen en leerinhouden uit verschillende leergebieden of domeinen. Verticale samenhang verwijst naar de continuïteit van leerdoelen en leerinhouden over de pedagogische eenheden, klasgroepen of leerjaren heen.

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- een volledig en samenhangend aanbod te garanderen;
- een doordacht aanbod zowel leergebiedoverschrijdend als klasgroep- of leeftijdoverschrijdend aan te bieden.

V4 Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.

Kinderen kunnen slechts slagen wanneer hun een passende opdracht wordt gegeven. Op de School met de Bijbel willen we realistisch zijn in onze verwachtingen, met oog voor de ontwikkeling van het kind. principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

Leerlingen leren het best wanneer de leeractiviteiten aangepast zijn aan de specifieke onderwijsbehoeften. Voortbouwen op aanwezige kennis is cruciaal als algemeen kenmerk van leren. De aanwezige kennis moet mee opgenomen worden bij het bepalen van de beginsituatie.

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- inhouden en activiteiten doelbewust aan te bieden zodat het intentioneel leren wordt nagestreefd;
- inhouden en activiteiten te laten aansluiten bij voorkennis;
- inhouden en activiteiten uitdagend, voldoende gevarieerd en haalbaar te maken;
- actief in te zetten op interesses van de leerlingen.

Binnen leerlingenbegeleiding is de pedagogische begeleidingsdienst één van de actoren om de scholen te ondersteunen in het uitwerken, implementeren en evalueren van een beleid op leerlingenbegeleiding. Dit beleid komt tot stand vanuit een dialoog tussen de school, CLB en PBD. Een kwaliteitsvol beleid is gedragen door alle actoren, vertrekt vanuit het pedagogisch project van de school en vertaalt zich in de klaspraktijk van de leerkracht.

2° de onderwijsinstellingen en de CLB's in kwestie ondersteunen bij het bevorderen van hun onderwijskwaliteit, respectievelijk de kwaliteit van hun leerlingenbegeleiding en bij hun ontwikkeling tot professionele lerende organisatie door :

a) netwerkvorming te bevorderen en netwerken te ondersteunen;

BL3 De school werkt participatief en responsief.

De school probeert vanuit overleg, afstemming en rekening houdend met elkaar SAMEN school te maken. Hiervoor komt input zowel van binnenuit als van buitenaf. Op een open en verwachtingsvolle manier wordt input verzameld om daarbij doordacht en onderbouwde keuzes te maken.

Bij ieder kind dient het streven aangewakkerd te worden naar meer rechtvaardigheid en sociale vrede in de maatschappij, waarbij de school zelf het voorbeeld moet geven. principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- input te verzamelen via de zorgdagen die georganiseerd worden per trimester;
- als zorgcoördinatoren expertise te delen en uit te wisselen;
- actief deel te nemen aan het maandelijks directieoverleg waar documenten, plannen en strategieën gedeeld worden;
- te participeren in de verschillende ondersteuningsnetwerken van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

BL5 De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.

De school streeft naar samenwerkingsverbanden om van elkaar te leren, expertise te delen, een gezamenlijk doel na te streven.

Kinderen dienen te leren dat het geloof gestalte hoort te krijgen in intermenselijke en maatschappelijke verhoudingen. Zij worden uitgedaagd om hun eigen mening te vormen, samen met een positief-kritische houding tegenover zichzelf, elkaar en de maatschappij als geheel.

principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- actief in te zetten op het nascholingsaanbod aangeboden door het Katholiek Onderwijs Vlaanderen;
- zich te verbinden met andere scholen met de Bijbel of scholen in de lokale en bredere omgeving;
- in samenspraak met de andere onderwijskoepels (zie bijlage 1) de taalontwikkeling uit te werken waarbij
 - * ondersteuning geboden wordt bij het formuleren van visienota's rond taal: visie op leesplezier, vakgericht taalonderwijs, begrijpend lezen, meertaligheid, basisgeletterdheid Nederlands,...
 - * ondersteuning geboden wordt bij de implementatie van nieuwe eindtermen en leerplan
 - * ingezet wordt op participatie aan de projectgroep internettenoverleg taal én daaraan gekoppelde engagementen/ deelname studiedagen vanuit de samenwerkingsovereenkomst Taalbeleid Nederlands
 - * begeleiding aangeboden wordt rond taal i.s.m. de taalcoördinatoren van de verschillende scholen.

2° de onderwijsinstellingen en de CLB's in kwestie ondersteunen bij het bevorderen van hun onderwijskwaliteit, respectievelijk de kwaliteit van hun leerlingenbegeleiding en bij hun ontwikkeling tot professionele lerende organisatie door:

b) leidinggevend te ondersteunen of te vormen;

In het laatste hoofdstuk van ons pedagogisch project wordt de concrete werking van de scholengemeenschap beschreven voor wat teamwerking, organisatie en middelen betreft. Daarbij wordt naar een aantal documenten verwezen die ter ondersteuning aangeboden worden weliswaar met rechten en plichten.

Nieuwe directeuren worden uitgenodigd door de DirCo met als doel om ze bij te benen in hun nieuwe job in de scholengemeenschap. Het is de bedoeling om ze wegwijs te maken en ze kennis te laten nemen met de verschillende afspraken.

Voor beginnende directeuren wordt de **driejarige opleiding ProfS** van Katholiek Onderwijs Vlaanderen sterk aanbevolen.

Binnen de scholengemeenschap is er bijzondere aandacht voor de beginnende directeuren via **peter/meterschap** waarbij de directeuren die al langer in dienst zijn binnen onze organisatie ondersteuning kunnen bieden aan de nieuwe directeuren.

Maandelijks komt het **bestuur van de scholengemeenschap (DB)** samen. Het bestuur van de scholengemeenschap bestaat uit de directeur coördinatie – Scholengemeenschap (DirCo SG), de directeuren van de verschillende Scholen met de Bijbel, de Algemeen Secretaris van IPCO en de directeur PBD. Tijdens deze vergaderingen is er een mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, expertise te delen en van elkaar te leren.

Eenmaal per jaar wordt er een **veldbezoek** georganiseerd door de directeur coördinatie en de directeur PBD. Tijdens het veldbezoek worden de directeuren bevraagd, gecoacht en ondersteund. De schooleigen prioriteiten en het nascholingsplan worden bekeken om op niveau van de scholengemeenschap en elke individuele school een beeld te krijgen van vraag- en aanbodgestuurde thema's.

Eenmaal per jaar gaan de directeuren van alle scholen, de directeur coördinatie – Scholengemeenschap, de directeur PBD, de algemeen secretaris, eventueel aangevuld met externen, op **driedaagse**. Deze driedaagse vindt meestal in de tweede trimester plaats. Gedurende die drie dagen wordt er vergaderd, maar wordt er ook dieper ingaan op een vooraf bepaald thema. Het doel van deze driedaagse is niet alleen het professioneel handelen op een hoger niveau te brengen maar veel aandacht te hebben voor ontmoeting en verbondenheid.

Per trimester komen de zorgcoördinatoren met hun directeuren samen voor een **zorgdag**. De pedagogische begeleidingsdienst NaPCO werkt dan een thema/ onderwerp uit. Het onderwerp wordt gekozen door de directeuren op het dagelijks bestuur en komt via de zorgcoördinatoren en directeuren tot leven in de verschillende scholen.

Per trimester zitten alle directeuren van de verschillende scholen samen om van elkaar te leren en elkaar te bemoedigen. **Supervisie** is een leerproces waarbij er wordt ingegaan op leervragen. De bedoeling is om te leren onder begeleiding door te reflecteren over eigen werkervaringen. Tijdens deze bijeenkomsten worden er verschillende casussen besproken en wordt er samen nagedacht over het vormgeven van de job als directeur.

2° de onderwijsinstellingen en de CLB's in kwestie ondersteunen bij het bevorderen van hun onderwijskwaliteit, respectievelijk de kwaliteit van hun leerlingenbegeleiding en bij hun ontwikkeling tot professionele lerende organisatie door:

c) [de beroepsbekwaamheid van de personeelsleden te ondersteunen binnen een school of centrum en instelling overstijgend met bijzondere aandacht voor beginnende personeelsleden, personeelsleden met specifieke opdrachten. Daarnaast dient prioritair aandacht besteed te worden aan de competenties in het kader van het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;]

Op vraag kan de pedagogisch begeleider ingeschakeld worden voor de coaching en de individuele ondersteuning van een personeelslid. Hier verwijzen we ook graag naar de samenwerkingsovereenkomst competentiebegeleiding in bijlage 2.

2° de onderwijsinstellingen en de CLB's in kwestie ondersteunen bij het bevorderen van hun onderwijskwaliteit, respectievelijk de kwaliteit van hun leerlingenbegeleiding en bij hun ontwikkeling tot professionele lerende organisatie door:

d) het beleidsvoerend vermogen van instellingen te versterken;

‘De mate waarin scholen in staat zijn om zelfstandig beleid te voeren, rekening houdend met de door de overheid toegestane beleidsalternatieven en met de eigen doelstellingen van de school, en de mate waarin de activiteiten van de leerkrachten en de directeur op elkaar afgestemd zijn, in functie van het leren van de leerlingen.’ Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming 2006

De school kan zichzelf voortdurend bijsturen aan de hand van de PDCA-cirkel, om de kwaliteit van haar onderwijs te verhogen en haar doelen te bereiken. Of een school zichzelf kan bijsturen, haar kwaliteit van onderwijs verhoogt en haar doelen bereikt, hangt af van acht indicatoren of de meest pertinente kenmerken met betrekking tot het schoolbeleid: doeltreffende communicatie, ondersteunende relaties, gedeeld leiderschap, gezamenlijke doelgerichtheid, responsief vermogen, innovatief vermogen, geïntegreerd beleid en reflectief vermogen. In elke indicator worden er zowel culturele als structurele componenten onderscheiden.

BL1 De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar pedagogisch project.

De school werkt aan een schooleigen missie en visie waarin de gedeelde waarden geëxpliciteerd worden. Daarbij worden er duidelijk, gedragen doelen vooropgesteld.

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- ons pedagogisch project te implementeren als een richtinggevende visie die door verschillende betrokkenen gedragen wordt .

BL2 De school geeft haar organisatie vorm op het vlak van cultuur en structuur.

De schoolstructuur omvat de functies die in de school onderscheiden worden en de wijze waarop de samenwerking tussen deze functies gecoördineerd wordt. Onder schoolcultuur verstaan de auteurs 'het geheel van gedeelde betekenisgeving tussen alle deelnemers aan het schoolgebeuren'. Vanhoof et al. (2012)

Elke school heeft een specifieke cultuur: hoe leven we samen, hoe kijken we naar de realiteit, wat vinden we belangrijk, wat kan of wat kan niet, wat wordt er eigenlijk verwacht?

Daarnaast heeft ook elke school een eigen structuur of organisatie: afspraken over taken en posities, afspraken over de manier waarop we taken uitvoeren en procedures.

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- doelgericht te bouwen aan de cultuur en structuur van de school, getoetst aan ons pedagogisch project;
- samen als team, leerkrachten, directie en (lokaal) bestuur de verantwoordelijkheid op te nemen om de vooropgestelde doelen te realiseren, te implementeren of bij te stellen.

Elke 4 jaar wordt zowel op niveau van de scholengemeenschap als op niveau van de scholen een bevraging afgenomen in functie van het beleidvoerend vermogen (BVV). We houden als doel voor ogen om het beleidvoerend vermogen naar de werkvloer te krijgen. We denken samen, als team, na hoe we het werk op school organiseren. Daarbij willen we wendbare teams die werkbaar werk uitvoeren. Dit zal invloed hebben op de motivatie en de kwaliteit van het werk.

Het is belangrijk om regelmatig onszelf kritisch te bevragen op de verschillende niveaus en op deze manier actiepunten uit te zetten voor de komende periode. Deze actiepunten kunnen dan de daaropvolgende schooljaren worden uitgewerkt en komen regelmatig aan bod. Belangrijk is om dan ook na die periode de actiepunten te evalueren.

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

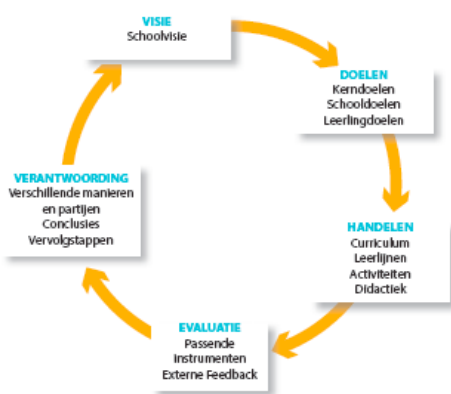
- de afgenomen bevraging te analyseren;
- een concreet actieplan te schrijven aan de hand van de resultaten van het beleidvoerend vermogen;
- het actieplan geregeld te evalueren, te borgen of bij te sturen.

2° de onderwijsinstellingen en de CLB's in kwestie ondersteunen bij het bevorderen van hun onderwijskwaliteit, respectievelijk de kwaliteit van hun leerlingenbegeleiding en bij hun ontwikkeling tot professionele lerende organisatie door:

e) de kwaliteitszorg van instellingen te ondersteunen;

Scholen krijgen vandaag een grote autonomie om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren. Dit betekent dat ze zelf keuzes kunnen en moeten maken. Directies en schoolteams staan zelf in voor de manier waarop ze hun onderwijs realiseren en optimaliseren.

Schoolontwikkeling omvat alle activiteiten die de school onderneemt om de kwaliteit van het onderwijs en de professionaliteit van de leerkrachten te bevorderen. Het is een voortdurend ontwikkelingsproces. De school is een lerende organisatie, die er continu op uit moet zijn om de onderwijskwaliteit te verbeteren.

Er zijn verschillende manieren om te ontwikkelen. De school kan bijvoorbeeld extra investeren in leiderschap, ICT of het verder professionaliseren van de leerkrachten. Hierbij is het van belang dat de school specifieke streefdoelen opstelt en planmatig werkt aan het behalen van goede resultaten.

Door steeds de kwaliteit van het onderwijsaanbod te evalueren, komen de ontwikkelpunten in beeld. Dan weet de school precies waar ze aan moet werken. Dat beschrijft de school in het schoolwerkplan. De Inspectie van Onderwijs ziet toe op het proces van schoolontwikkeling waardoor deze gewaarborgd wordt. Een goede school realiseert veel mogelijkheden voor de leerkrachten om met elkaar en van elkaar te leren.

Kinderen leren ook anderen te zien als individuen met noden én talenten op verschillende domeinen. principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

Op de School met de Bijbel beschouwen we een kind als meer dan de optelsom van zijn/ haar prestaties. principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

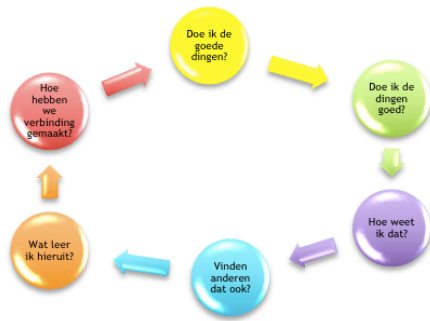
De school dient een omgeving te zijn waarin kinderen worden uitgedaagd en gestimuleerd om hun intellectuele vaardigheden te ontwikkelen. principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- een antwoord te bieden op vragen als: hoe stemmen we ons onderwijs af op een wereld in verandering? Hoe spelen we in op de competenties van de 21ste eeuw? Hoe implementeren we nieuwe vormen van onderwijs? Hoe verhogen we de leerresultaten van onze leerlingen?;
- het proces van schoolontwikkeling te voeren.

K2 De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.

Op een systematisch manier gaan scholen aan de slag met onderwijskwaliteit door deze te onderzoeken, te borgen en te verbeteren. De inhoud en methodiek voor de kwaliteitszorg wordt bepaald op basis van vaststellingen, prioriteiten of doelen.

Kwaliteitszorg is een cyclisch proces waarbij de kwaliteit systematisch en betrouwbaar wordt geëvalueerd en waarbij op basis van die evaluaties de kwaliteit wordt verankerd of bijgestuurd.

Kwaliteitsontwikkeling is het geheel van de visie, het beleid (met in het bijzonder het onderwijskundig beleid) en de kwaliteitszorg.

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het schoolteam actief aan kwaliteitsontwikkeling te doen;
- data te interpreteren en analyseren;
- vanuit de vijf Q-vragen (zie afbeelding hierboven) de prioriteiten van de scholen onder de loep te nemen;
- de kwaliteitsontwikkeling in het groter plaatje van professionaliseringsbeleid en nascholingsplan te plaatsen.

De pedagogische begeleidingsdienst maakt werk van:

- haar eigen professionaliseringsbeleid;
- het verwerken van evaluaties en effectiviteitsmetingen om de kwaliteitszorg van de dienst te verhogen.

B2 Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren, leerloopbaan, sociaal-emotionele ontplooiing als fysiek welzijn.

Het decreet stelt dat het voeren van een beleid op leerlingenbegeleiding een erkenningsvoorwaarde is waaraan scholen moeten voldoen. Kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding bevordert de totale ontwikkeling van alle leerlingen, verhoogt hun welbevinden, voorkomt vroegtijdig schoolverlaten en creëert meer gelijke onderwijskansen. Op die manier draagt het bij tot het functioneren van de leerling in de schoolse én maatschappelijke context.

Op de School met de Bijbel worden kinderen als een holistisch geheel benaderd; ziel, lichaam en geest dienen te worden gevoed en verzorgd. principe uit het pedagogisch project 'Scholen met de Bijbel', 2017

De scholen met de Bijbel worden ondersteund en gecoacht om:

- een beleid op leerlingenbegeleiding uit te werken, te implementeren en te evalueren.

Bijlage 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST TALENBELEID

1 SAMENWERKENDE ORGANISATIES

- de Pedagogische Begeleidingsdienst van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- de Pedagogische Begeleidingsdienst van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap
- de Pedagogische Begeleidingsdienst van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- de Pedagogische Begeleidingsdienst van Provinciaal Onderwijs Vlaanderen
- de Pedagogische Begeleidingsdiensten van Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers

Rond dit thema zal **Katholiek Onderwijs Vlaanderen** het voortouw nemen.

2 OMSCHRIJVING VAN HET THEMA EN EVENTUELE DEELPROJECTEN

Talenbeleid: de pedagogische begeleiding zet een netoverschrijdende samenwerking op binnen het continuüm 'informereren, uitwisselen, afstemmen en samenwerken' om de onderwijstaal Nederlands in scholen te versterken om leerlingen met succes de schoolloopbaan te doen doorlopen.

3 DOELSTELLINGEN EN BEOOGDE RESULTATEN

3.1 DOELSTELLING 1

Lokaal en bovenlokaal samenwerken naar aanleiding van projecten, onderzoeken of actualiteit.

3.2 DOELSTELLING 2

Elkaar informeren en expertise uitwisselen over thema's als meertaligheid, taalscreening, school- en instructietaal, aandacht voor scharniermomenten in de onderwijsloopbaan ...

3.3 DOELSTELLING 3

Samenwerken aan de professionalisering en een gemeenschappelijke kennisbasis van pedagogische begeleiders in verband met thema's als meertaligheid, taalscreening, school- en instructietaal ...

4 GEPLANDE INITIATIEVEN

4.1 BIJ DOELSTELLING 1

Deelname aan overleg- en discussiefora in verband met leesbeleid (naar aanleiding van PIRLS) en uitwisseling hierover in de projectgroep

Opstellen van actorenkaart en verhelderen van de rol van pedagogische begeleidingsdiensten als makelaar in samenwerking met de verschillende actoren

4.2 BIJ DOELSTELLING 2

Uitwisseling en afstemming in de projectgroep over taalscreening secundair onderwijs

Uitwisseling en afstemming in de projectgroep over curricula, eindtermen, leerplannen (bijv. basisgeletterdheid)

4.3 BIJ DOELSTELLING 3

Studiedag organiseren in verband met taalgericht vakonderwijs

Filmmateriaal ontwikkelen over taalgericht vakonderwijs

Dialogdagen en intervisiemomenten met educatieve uitgevers organiseren over begrijpend lezen en nieuwe leerplannen secundair onderwijs

5 ENGAGEMENTEN VAN DE SAMENWERKENDE PARTNERS

5.1 BIJ DOELSTELLING 1

Activiteit	Partner
De projectgroep maakt een overzichtslijst van de bestaande fora over leesbeleid en wie eraan deelneemt, de vertegenwoordiger van een fora verbindt zich ertoe relevante info door te geven aan de projectgroepleden	Alle partners
De partners vullen de actorenkaart aan	Alle partners

5.2 BIJ DOELSTELLING 2

Activiteit	Partner
De partners vaardigen hun vertegenwoordigers af naar 3 vergaderingen van de projectgroep 'internettenoverleg talenbeleid'	Alle partners
Voorzitterschap en secretariaat van deze projectgroep	Katholiek Onderwijs Vlaanderen

5.3 BIJ DOELSTELLING 3

Activiteit	Partner
De partners moedigen begeleiders aan om deel te nemen aan de studiedag 'taalgericht vakonderwijs'	Alle partners
Trekkers voor de studiedag 'taalgericht vakonderwijs'	POV en Katholiek Onderwijs Vlaanderen
De partners spreken leraren aan om opnames te laten maken voor het filmmateriaal in verband met 'taalgericht vakonderwijs'	Alle partners
De partners vaardigen een delegatie van hun pedagogisch begeleiders af voor de dialoogdagen en intervisiemomenten met educatieve uitgevers	Alle partners
Trekkers voor de dialoogdagen en intervisiemomenten	Katholiek Onderwijs Vlaanderen + afwisselend andere partner

6 SAMENSTELLING VAN DE PROJECTGROEP

Te bepalen na definitieve beslissingen over personeelsomkadering van de verschillende partners.

7 LOOPTIJD VAN DE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Deze samenwerkingsovereenkomst geldt voor de periode van 1 september 2018 tot 31 augustus 2019 en is in onderling overleg verlengbaar.

Een samenwerkende partner kan voor het einde van deze looptijd uit het project stappen mits geargumenteerde mededeling aan alle partners van deze samenwerkingsovereenkomst.

8 KWALITEITSZORG

De projectgroep engageert zich om acties te ondernemen om de kwaliteit te borgen, te verbeteren en te verantwoorden.

De samenwerking wordt tussentijds geëvalueerd in [maand en jaar van elke tussentijdse evaluatie]. De eindevaluatie heeft plaats in [maand en jaar van de eindevaluatie].

Katholiek Onderwijs Vlaanderen rapporteert aan *het overleg van de hoofden van de pedagogische begeleidingsdiensten* in [maand en jaar van elke rapportage].

Katholiek Onderwijs Vlaanderen bezorgt elke partner een verslag dat in het eigen begeleidingsverslag van de PBD opgenomen kan worden tegen eind september van elk jaar.

[Datum]

Voor GO!

Voor OVSG

Voor Katholiek
Onderwijs Vlaanderen

Voor POV

Bijlage 2

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST COMPETENTIE-ONTWIKKELING / INCLUSIEVERE SCHOOL

1 SAMENWERKENDE ORGANISATIES

- de Pedagogische Begeleidingsdienst van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- de Pedagogische Begeleidingsdienst van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap
- de Pedagogische Begeleidingsdienst van het Katholiek Onderwijs
- de Pedagogische Begeleidingsdienst van Provinciaal Onderwijs Vlaanderen
- **Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers**

Rond dit thema zal het GO! in nauwe samenwerking met OVSG het voortouw nemen.

2 OMSCHRIJVING VAN HET THEMA EN EVENTUELE DEELPROJECTEN

Samenwerking tussen de betrokken organisaties op het vlak van:

- De ondersteuning in de scholen van het buitengewoon onderwijs bij de gevolgen van het m-decreet.
- De uitbouw van een globaal professionaliseringstraject en -structuur voor de ondersteuning van de ondersteuningsteams.

3 DOELSTELLINGEN EN BEOOGDE RESULTATEN

3.1 DOELSTELLING 1

Het opzetten van net overstijgende vorming.

3.2 DOELSTELLING 2

De professionalisering van de competentiebegeleiders en ervaringsuitwisseling in functie van complementaire en gelijkgerichte ondersteuning van de ondersteuningsteams.

3.3 DOELSTELLING 3

Uitwisseling van ervaringen en daaruit voortvloeiende bijstellingen van de impact van het prioritaire nascholingstraject op het werk van de competentiebegeleiders